

forebygges. Samtidig skal den give sagsbehandlere, bygherrer, arkitekter og rådgivere viden om de øgede krav til pladsbehov, konstruktion og belastning, så der tages højde for disse i ny- og ombygninger af plejecentre, ældreboliger, sygehuse og private boliger.

"Al planlægning af hospitaler fastlægges tidligt i processen, og økonomien er udelukkende baseret på areal. Vi mangler viden om bariatri for at kunne arbejde med

området. Hvilken faktor skal vi regne med? Hvilket udstyr, og hvor pladskrævede er det? Hvilken personnormering kræves? Hvis økonomien først er fastlagt, kan den ikke senere ændres, fordi man skal inddrage krav til forøgede arealer til håndtering af bariatriske patienter," siger Wilhelm Berner-Nielsen, partner, Arkitema Architects.

Yderligere oplysninger

www.hmi.dk/projekter

Læs mere og hold dig løbende orienteret om projektet på Hjælpemiddelinstitutets hjemmeside www.hmi.dk/projekter.

Her finder du bl.a. nyheder om projektet, en litteraturliste over artikler og rapporter, en liste over relevante hjælpemidler samt mulighed for at downloade materiale.

Kontakt

Direktør Jens Peter Steensen, Odense Universitetshospital,
mail: jens.peter.steensen@ouh.regionsyddanmark.dk,
tlf.: 6541 1340/2144 6359

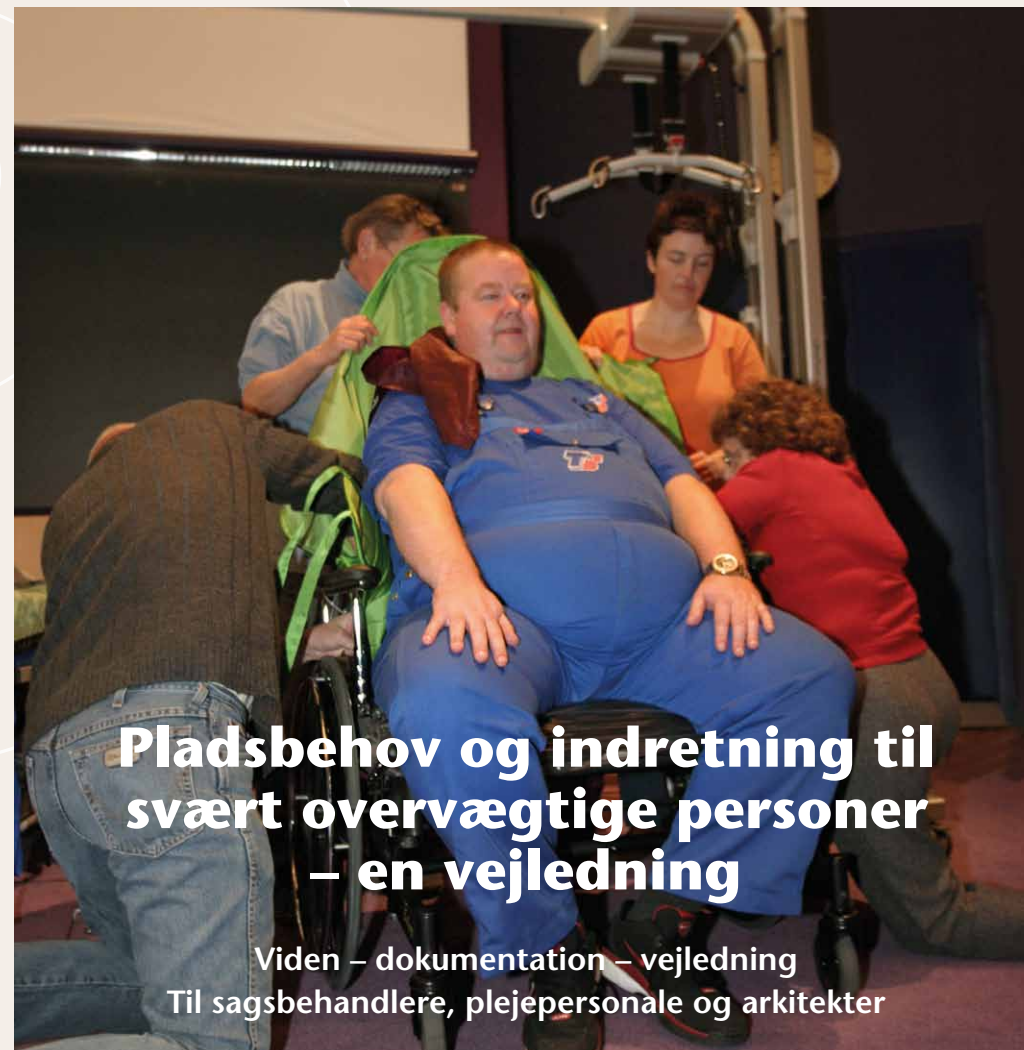
Arbejdsmiljøkonsulent Torben Garbo,
Odense Universitetshospital
mail: torben.garbo@ouh.regionsyddanmark.dk,
tlf.: 6541 2862/3024 2305

Souschef Hanne Finsen, Pleje- og Omsorgs-
afdelingen, Nyborg Kommune
mail: hafi@nyborg.dk, tlf.: 6333 7349/5159 9242

Arkitekt MAA Lone Sigbrand, Statens Byggeforskningsinstitut,
mail: los@sbi.dk, tlf.: 9940 2270/2810 4041

Konsulent Gitte Bøgedal, Plambach & Bøgedal,
mail: info@plambachogbogedal.dk, tlf.: 6171 8912

Konsulent Anne Christensen, Hjælpemiddelinstitutet,
mail: ach@hmi.dk, tlf.: 4191 8151

Pladsbehov og indretning til svært overvægtige personer – en vejledning

Viden – dokumentation – vejledning
Til sagsbehandlere, plejepersonale og arkitekter

Pladsbehov og indretning til svært overvægtige personer – en vejledning

1,3 millioner danskere er overvægtige, og mindst 400.000 er svært overvægtige. Hvis fedmeudviklingen fortsætter, skønner WHO, at 60-70% af alle europæere vil være overvægtige i 2030.

Svær overvægt medfører ikke blot konsekvenser for den enkelte overvægtige, der har risiko for at udvikle følgesygdomme. Plejepersonalet på hospitaler og i hjemmeplejen, der håndterer og behandler svært overvægtige, har stor risiko for at blive overbelastet, nedslidt og få arbejdsskader.

Der skal ofte flyttes møbler og hjælpemidler, og det giver mange ekstra arbejdsgange og u hensigtsmæssige arbejdsstillinger. Konstruktionerne kan ikke altid klare opsætning af loftlift, gulve kan ikke bære vægten af både den overvægtige borger og hjælpemidlet, elevatorer kan ikke laste vægten, og små ujævnheder i gulvet gør kørsel med svært overvægtige personer belastende.

Håndtering af svært overvægtige er et voksende problem, men der findes ingen vejledning eller anbefalinger på området, hverken i Danmark eller internationalt. Det rådes der nu bod på med et nyt banebrydende projekt, Pladsbehov og indretning til svært overvægtige personer – en vejledning.

Projektet er et treårigt samarbejde mellem Odense Universitetshospital, Nyborg Kommune, Hjælpemiddelinstittet, Statens Byggeforskningsinstitut og konsulentfirmaet Plambech & Bøgedal.

Formålet med projektet er at reducere risikoen for arbejdsskader og nedslidning hos social- og sundhedspersonale, der behandler, håndterer og forflytter svært overvægtige. Til det formål udarbejdes en vejledning for kommunale sagsbehandlere på boligindretningsområdet, plejepersonale på hospitaler og i hjemmeplejen samt arkitekter og bygherrer.

Projektet løber fra september 2009 til september 2012 og støttes af Forebyggelsesfonden.

”Det er meget komplekst, og der er så mange ting, der skal gå op i en højere enhed, for at håndtering af svært overvægtige lykkes. Man skal have de rigtige hjælpemidler, den rigtige teknik, det rigtige antal personer – og de rette pladsforhold. Forflytning af en person på over 200 kg er pladskrævende, både fordi hjælpemidlerne er større, og fordi der skal flere personer til, så hvis ikke pladsforholdene er i orden, går det ud over arbejdsstillingerne. Det er tit marginalerne, der gør, om det lykkes, og derfor er planlægning alfa og omega,” siger Gitte Bøgedal, konsulent, Plambech & Bøgedal.

Projektforløb

I første fase indsamles eksisterende viden om pladsforhold og hjælpemidler i forhold til håndtering af svært overvægtige. Gennem interviews med personale på Odense Universitetshospital og i Nyborg Kommune afdækkes centrale problemstillinger.

Herefter beskrives typiske arbejdsituationer i sove-/sygeværelser og toilet/badeværelse, og de detaljerede beskrivelser af hjælpemidler, indretning og arbejdsprocesser fungerer som drejebog for en konkret afprøvning.

Plejepersonalet afprøver typiske arbejdsituationer og centrale problemstillinger med en svært overvægtig person. Afprøvningen analyseres og dokumenteres i form af videofilm, fotos og CAD/CAM tegninger.

Vejledning og tjekliste

Projektet munder ud i en konference samt en vejledning og tjekliste, der indeholder anbefalinger til indretning og pladskrav i forbindelse med leje, behandling, håndtering og forflytning af svært overvægtige personer i sove-/sygeværelse og toilet/badeværelse på hospitaler og i hjemmeplejen. Vejledningen vil være frit tilgængelig på internettet.

Vejledningen skal medvirke til at forbedre indretning og arbejdsgange, så arbejdsskader og nedslidning hos plejepersonale